

## A XI. Magyar Haltani Konferencia

Március végén immár 11. alkalommal került megrendezésre a Magyar Haltani Konferencia, melyet egy érdekes, a fogáskorlátozásokat körüljáró vitafórum is követett.

Az előadásokat Juhász Lajos, a konferenciának otthont adó Debreceni Egyetem Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszékének vezetője és Stündl László, dékánhelyettes köszöntői, valamint Harka Ákosnak, a szervező Magyar Haltani Társaság elnökének a megnyitója előzte meg. A kétnapos konferencián megközelítőleg nyolcvanan vettek idén részt, a hazai érdeklődők mellett szlovákiai, romániai és szerbiai szakemberek is.

A rendezvény első előadásblokkjából a fokozottan védett lápi pócra vonatkozó legújabb kutatási eredményekkel ismerkedhettünk meg. Többek között megtudhattuk, hogy a faj fennmaradását továbbra is elsősorban mocsaras, lápos élőhelyeinek leromlása és eltűnése (pl. a földművelés, vagy a szennyvízbevezetés hatására), illetve az idegenhonos amurgéb terjedése veszélyezteti. Öröndetes azonban, mint ahogy az Müller Tamás előadásából kiderült, hogy a gödöllői Szent István Egyetemen végzett mesterséges körülmények közötti szaporítása és nevelése, majd visszatelepítése sikeresnek bizonyult. Tápra továbbra sem sikerült rászoktatni a fogságban tartott egyedeket, és meglepő módon ívási felületként a vizsgált nőstények a münövényt és kavicsot részesítették előnyben a felkínált lehetőségek közül.



*A konferencia egyik előadása*

A vajdasági Galambos Lászlótól azt is megtudhattuk, hogy a fajt az eddig ismert elterjedési területén kívül újabb helyekről is sikerült kimutatniuk a kutatóknak Szerbiában és Bosznia-Hercegovinában. A faj jövőbeli szaporítási és visszatelepítési stratégiájához járulhat hozzá a Takács Péter által bemutatott, a lápi pócok populációgenetikáját vizsgáló tanulmány, mely 16 ún. megőrzési alapegységbe sorolta a hazai állományt, és a genetikai struktúra megőrzésének érdekében csak 80 km-es körön belül javasolja az áttelepítéseket. Ehhez a témához kapcsolódott az eperjesi Hajdú Juraj nagy derűtséget kiváltó előadása is, amely egyértelműen bizonyította, hogy az a Fekete-tenger 40 m-es mélységében megtalált hal, amelyet külföldi kutatók lápi pócként írtak le, téves azonosításon alapul.

Szintén nagy érdeklődés, és már-már parázs vita követte Vitál Zoltánnak, a balatoni busa szinte teljes mértékben zooplanktonon alapuló táplálkozását feltáró, és így a busát az őshonos halivadékok táplálékkonkurensének tekintő előadását. A kutatók nem tudtak megegyezni abban, hogy valós vagy csak lehetséges versenytársat jelent-e az ismeretek fényében a busa, illetve ehhez társult a Balatonban jelenleg élő busák eredetének máig ismeretlen volta is, mivel továbbra sem bizonyított, hogy a busák szaporodnának a tóban, tehát csak feltételezések és sejtések vannak jelenlétük okára.

A táplálkozással foglalkozó tanulmányok sorát Aleksandar Bajić, a hazai kutatók számára különleges, de sajnos rendkívül ritkán látott galócaivadékok táplálását és növekedését taglaló előadása folytatta. Több előadó is foglalkozott a hazai vizek halállományával, de Nagy András Attila és Wilhelm Sándor által a határainkon túli folyóvizek halfaunájába is betekintést nyerhettünk. A résztvevők átfogó képet kaphattak a különféle hallépcsőkről és azok működéséről, esetenkénti problémáiról. Sály Péter a fajok várható elterjedési mintázatát megjósoló, ún. predikciós modellek alkalmazási lehetőségeit és előnyeit ismertette, valamint felhívta a hibalehetőségekre is a figyelmet. Vizeink természetvédelmi szempontú értékelését teszi egyszerűbbé az Antal László által bemutatott TAR szoftver, amely folyamatos frissítésekkel minden érdeklődő számára ingyenesen elérhető lesz a haltani társaság honlapján.

A konferencia második napján került sor a Bakony–Balaton Horgász Szövetség (bbhsz.hu) honlapján kezdeményezett vitafórumra a süllőhorgászat méretkorlátozásáról, annak várható pozitív és negatív hatásairól.



*A vitaindító előadás*

Bercsényi Miklós a méretszelekció hatására bekövetkező genetikai leromlást mutatta be, míg Csörgits Gábor a szabályozások szükségességére hívta fel a figyelmet, melyeknél bizonyos kompromisszumok elfogadása elkerülhetetlen az állományok fenntartható hasznosítása érdekében. Csányi Béla a természetesvízi kutatások fontosságát emelte ki, melyek nélkül nem lehet felelős döntéseket hozni. Emellett azt is megjegyezte, hogy valóban természetesnek tekinthető vizek már nem igen léteznek Magyarországon. A hozzászólók közül Füstös Gábor a süllőívóhelyek hiányával magyarázta a balatoni állomány csökkenését, valamint nehezményezte, hogy a természetesvízi halgazdálkodás nincs megfelelően kidolgozva hazánkban, a gyakorlat elsősorban a halastavi tapasztalatokra alapul, ezért a kutatásokat hiányolta. Hasonló véleményen volt Dévai György is, aki emellett többek között a szaporodásra való alkalmasság kérdésének bonyolultságát emelte ki. A számos további hozzászólás is bizonyította, hogy a téma nagy érdeklődésre tart számot, noha a megfelelő szabályozás kérdése nyitott maradt. Abban azonban a legtöbben egyetértettek, hogy kutatás hiányában a beavatkozások kimenetele bizonytalan, s eredménye a várttól eltérő lehet.

A XI. Magyar Haltani Konferencia ismét sokféle érdekes témát vonultatott fel, összesen 18 előadás és 4 poszter került bemutatásra, s emellett a konferencia és a vitafórum egyaránt kiváló lehetőséget biztosított az eszmecserére is.

**György Ágnes Irma**